

DESPERÁTKA

MARTINA MOUSEOVÁ

Martina Mouseová

DESPERÁTKA

Děj i postavy tohoto příběhu, s výjimkou všeobecně známých událostí a osobností, jsou smyšlené.

1. SEJF

Povalovala se v posteli a snažila se přežít obvyklou nudu nedělního dopoledne. Slyšela, jak matka v kuchyni připravuje oběd. Z vaření byla trvale uvolněná, protože měla hodně učení. To byla verze pro matku. Skutečnost byla taková, že se skoro neučila. Stačilo jí to, co pochytila ve škole. Ale raději předstírala, že se učí, než aby šla matce pomáhat. Domácí práce neměla ráda.

Líně procházela zprávy na internetu. Ale i tam byla jen nedělní nuda, nuda, nuda. Zdálo se, že i novináři lenoší. Po chvíli konečně narazila na něco zajímavého:

Švýcarské banky vydaly seznamy sejfů, které nikdo neotevřel více než šedesát let. Hledají jejich majitele...

„To nechápu,“ říkala si, „jak se může stát, že tak dlouho v sejfu nebyli. Jsou snad tak bohatí, že se o peníze, které tam mají, nezajímají? To asi ne. Spíš to budou zapomenutá dědictví a těch určitě moc nebude.“

S pocitem, že jí se ta zpráva stejně netýká, začala přecházet na další nudnou informaci. Když už se stránka zavírala, zaregistrovala něco, co ji zaujalo:

...v současné době jsou tyto seznamy tak intenzivně navštěvovány, že je téměř nemožné otevřít je...

„Tak to zkusím,“ zaradovala se, „konečně nějaká zábava!“

Vrátila se do zprávy a klikla na řádek, který odkazoval na seznam. Vážně to nešlo! Zkoušela se přihlásit znovu a znovu ještě dalších deset minut. A najednou překvapeně hleděla na nějaká jména.

„Jsem tam!“ zajásala.

Pak s obtížemi četla jména začínající na A. Odhadovala, že to většinou byla arabská jména. Na obrazovku jejího notebooku se vešla jen malá část seznamu, poslední jméno začínalo na písmena Ab.

„Těch tedy je! Jsem teprve u Ab.“

Projížděla seznamem a už jí to začínalo nudit. Napadlo ji, že by mohla zkusit vyhledat svoje příjmení. Začala tedy hledat písmeno Š.

„Nesmysl! Š tam přeci nebude, musím hledat S.“

Jmen, která začínala na S, byla také spousta. Musela se soustředit, aby zachytila, kdy začne kombinace písmen, kterou potřebovala. A najednou nevěřícně zírala na svoje příjmení i křestní jméno. Na jednom řádku bylo napsáno:

Staud Greta, Staud Anton

Tak příšerně se skutečně jmenovala! Greta Štaudová. Svoje jméno i příjmení nenáviděla už od dětství. Holčičky, které s ní chodily do školky, se jmenovaly Nikolka, Terezka, Karolínka nebo Natálka. Ona byla Greta, zdobně Gretička. No hrůza! Jak moc si přála jmenovat se jinak!

„Mami, já se už nechci jmenovat Greta,“ kvílela opakovaně, když jí bylo asi šest let, „já se chci jmenovat Monička!“

„To nejde, Greti,“ odpovídala nekompromisně její jindy tak vlídná matka.

„Proč to nejde?“ brečela už Greta, „paní učitelka říkala, že by to šlo!“

„U tebe je to jiné. Tvoje jméno se nemůže změnit,“ končila tyto rozhovory matka.

Další šok nastal, když se v první třídě dozvěděla, že příjmení její matky není Štaudová ale Mikulášková.

„Mami, proč se ty jmenuješ Mikulášková a já Štaudová? Já se chci také jmenovat Mikulášková! To je mnohem hezčí!“ vztekala se.

„Už jsem ti to vysvětlovala několikrát. Nejde to. Ty se musíš jmenovat Greta Štaudová. Tak se musí jmenovat každá nejstarší holčička naší rodiny. A nejstarší kluk se musí jmenovat Anton Štaud.“

„Ale já nechci! Proč to tak musí být?“ naříkala.

„Rozhodla to naše rodina a platí to už spoustu let.“

„Ale vždyť my žádnou rodinu nemáme!“ nechápala malá Greta.

Žily s matkou úplně samy. Gretin otec tak nějak neexistoval a matčini rodiče i sestra již zemřeli.

„To rozhodla ještě dřívější rodina. Už jsou všichni po smrti,“ pokračovala matka v nejasném vysvětlování.

„Tak já mám tohle hrozné jméno kvůli nějakým mrtvým lidem? Oni se to už nedozví, když ho změním! Mami, prosím!“ snažila se Greta zlomit matku.

„Nejde to, Greti. Moje sestra se tak jmenovala, protože byla starší než já. Před tím byla Greta Štaudová moje maminka, před tím pratec a i její matka. To pravidlo dodržuje už několik generací. Musíš ho dodržet také. A už se o tom nebudeme bavit!“ ukončila matka rozhovor.

Třetí krutá rána osudu na malou Gretu dopadla, když jí bylo osm let a pochopila, že nikdy nebude tak krásná jako její matka, která svou jemnou tvář a plavými vlnitými vlasy okouzila snad každého. A co bylo horší, Gretě tehdy došlo, že ona nebude ani hezká. Do té doby věřila matčinu utěšujícímu ale asi ne příliš upřímnému tvrzení, že z ní krásná holčička teprve vyroste. Do té doby se mohla těšit, mohla doufat, mohla na svoji budoucí krásu alespoň čekat. Ale tyto naděje rázem zmizely.

Měla zvláště hranatý podlouhlý obličej, malé nevýrazné oči a úzké světlé rty. Zato nos měla pořádný. Byla to obrovská, zahnutá dominanta jejího jinak neviditelného obličejce. Jen vlasy měla pěkné, hnědé a krásně vlnité. Ale to na výsledném dojmu nemohlo nic změnit. Podle hodnocení spolužaček vypadala jako kluk, a to hodně ošklivý kluk!

„A takovou má krásnou maminku,“ slyšela postranní hovory sousedek z jejich domu, „příroda té malé chudince vůbec nepřála.“

Greta tak dospěla k názoru, že jí nepřeje vůbec nikdo. Dávno mrtví příbuzní jí prisoudili příšerné jméno a její milovaná maminka ji toho jména nechce zbavit. A příroda – ať už to znamená, co chce – jí nasadila tento strašný obličej. Tolik příkoří bylo na jednu malou holčičku moc. Začala se stranit dětí. Ve škole se s nikým nebavila, nechodila si hrát ven. Zanevřela na lidi i na přírodu. Zanevřela dokonce i sama na sebe. Jedině svou matku vyčlenila ze skupiny objektů, které nenáviděla. A jednalo se o poměrně obsáhlou skupinu, která zahrnovala celý svět – živé i mrtvé. Jak bude nahlížet na vesmír, nebyla doposud rozhodnutá.

Jen její matka tedy dostala výjimku. Greta totiž pochopila, že matka nemůže udělat nic jiného, než dělá. Ona prostě musí splnit příkaz své rodiny. To, jestli se tímto příkazem bude řídit i Greta, nebylo zatím jisté. Nedávno jí bylo osmnáct, mohla už o svém jménu i příjmení rozhodovat sama. Zatím ale váhala, protože nechtěla trápit matku. Navíc měla pocit, že už nic nezachrání. Jméno a příjmení jí vadily hlavně na základní škole. Teď studovala střední školu grafiky a designu, což bylo trochu bohémské prostředí, kde její neuvěřitelné jméno nikdo neřešil.

Když se teď trochu vzpamatovala z té překvapivé novinky, popadla notebook a běžela za matkou do kuchyně.

„Mami,“ volala už cestou, „ve švýcarské bance je sejf na moje jméno!“

Matka na ta slova reagovala obrovským leknutím. Upustila sáček s těstovinami, který držela v ruce. Sáček se při dopadu na zem roztr-

hl a těstoviny se rozlétly po celé kuchyni. Matka si té spouště vůbec nevěšovala a strnule stála uprostřed kuchyně.

„Mami, co je ti? Pojď si sednout,“ lekla se Greta.

Posadila matku na židli. Ta chvíli strnule hleděla před sebe, pak si zakryla obličej rukama a začala plakat.

„Tak nás to neštěstí dostihlo!“ naříkala.

„Jaké neštěstí?“ nechápala Greta, „ten sejf je neštěstí?“

„Ano,“ vzlykala matka, „každý, kdo tam byl, pak brzy zemřel. Doufala jsem, že se o tom prokletém sejfu nikdy nedozvím.“

„Našla jsem to náhodou na internetu,“ přemýšlela Greta nahlas, „asi to tak mělo být. Měla jsem se o tom dozvědět.“

„Greti, nesmíš tam jít! Nikdy! Slib mi to, prosím!“ kvílela matka.

„Klid, mami! Uklidni se, prosím. Nepůjdu tam. Slibuji!“ snažila se Greta matku uklidnit.

Matka pomalu přestávala plakat.

„Opravdu tam nepůjdeš? Slibuješ?“ ujišťovala se.

„Ne, nepůjdu! Nejsem blázen, abych se vystavovala nějakému nebezpečí!“ odpověděla Greta rozhodně. Vzala matku za ruku a čekala, až se uklidní.

„Ale musíš mi o tom něco říct!“

„Proč to chceš vědět? Teď jsi mi slíbila, že tam nikdy nepůjdeš!“

„Musím vědět, o co se jedná. Existuje sejf, který je napsaný na moje jméno a který skrývá nějaké nebezpečí. Musím o tom vědět všechno, i když tam nechci jít. Musím to vědět kvůli své bezpečnosti a kvůli budoucnosti.“

„Asi máš pravdu. Měla bys o tom vědět,“ rezignovala matka a váhavě začala vyprávět zvláštní příběh jejich rodiny.

„Tu bezpečnostní schránku v curyšské bance koupil můj prapraprástrýc Anton Štaud v roce 1918. Pět let na to záhadně zmizel. Schránku zdědila jeho žena Greta a pak ji měl zdědit vždy nejstarší chlapec nebo nejstarší dívka rodiny. Proto se museli jmenovat Anton Štaud a Greta Štaudová. Na ta jména je sejf napsán. Manželka Antona Štauda sejf nenavštívila. Byla v něm až její dcera, moje prateta. Ta se ale po návštěvě sejfu začala chovat divně a za krátkou dobu zemřela. Prý nešťastnou náhodou vypadla z okna. Rodina ale měla podezření, že jí k tomu pádu někdo pomohl,“ matka se na chvíli odmlčela. Nehnutě seděla a zírala před sebe.

Greta cítila, jak v ní začíná narůstat napětí. Kriminální příběh starý devadesát let skutečně nečekala.

„O tři roky později,“ pokračovala matka, „tu banku navštívil můj dědeček. Do roka zemřel při autonehodě, která proběhla za podivných okolností. Pak už v tom sejfu nikdo nebyl. Další dvě generace ho už nenavštívily.“

„A co tam je, mami? To se přeci musí vědět, nebo alespoň tušit!“

„Žádný z těch, kdo v sejfu byli, o tom nemluvil. Jen se po jeho návštěvě začali chovat zvláštně. Teta se prý dala na kokain a děda začal pít. Říkalo se, že je tam něco, co lidi mění. Víc toho nevím.“

„A komu vlastně ten sejf teď patří?“

„Tobě,“ hlesla matka skoro neslyšně.

„Jen mně?“ nevěřila Greta, „a co můj bratranec Anton?“

„Syn naší Greta byl několik let nezvěstný. Nedávno mi přišel dopis, který oznamoval, že byl prohlášen za mrtvého,“ prozradila matka další rodinnou tragédií.

„To jsi mi neřekla,“ divila se Greta.

„Neřekla, nebyl k tomu důvod. Moji sestru jsi nikdy neviděla a svého bratrance také ne. Neměly jsme se sestrou dobrý vztah, měla zvláštní, tvrdou povahu a stranila se lidí.“

Greta vstala a přešla k policičce, na které měla matka vystavené fotografie. Na většině byla malá Greta ve školce, ve škole, na výletech. Byla tam ale jedna fotografie, na které byli matčini rodiče a také jedna, kde byla vyfotografovaná teta se svým synem.

Tu fotografii si prohlížela už mnohokrát. Teta vypadala jako matčina kopie. Druhý plavý anděl. Zato z jejího syna šel strach. Hranatý obličej, pichlavé oči a hlavně veliký zahnutý nos.

„Vypadám úplně jako ten kluk,“ smutnila si Greta už od dětství, „proč nemůžu vypadat jako maminka nebo jako teta?“

Teď se zamyšleně dívala na fotografii.

„Všichni naši příbuzní jsou mrtví,“ říkala si, „jsme s matkou na světě úplně samy!“

Pak se zadívala na tetu.

„Měla jsi asi stejnou povahu jako já, ale vypadala jsi jako anděl. Musela jsi být dost nebezpečná. Mě se lidé bojí, hned jak se na mě podívají. U mě se dá předpokládat, že jsem zlá. Ale u takové princezny, jako jsi byla ty? Určitě jsi způsobila spoustě lidí šok,“ dumala nad tetinou fotografií.

Greta obrátila pozornost zpět na matku. Ta stále nešťastně seděla uprostřed rozsypaných těstovin a vyděšeně ji pozorovala.

„Už toho necháme, mami!“ snažila se Greta přerušit napjatou atmosféru, „podívej, jaký tady je nepořádek! Obědvat budeme nejdřív za hodinu.“

Matka nebyla schopná něco dělat. Byla z toho leknutí úplně vyčerpaná. Greta rychle smetla rozsypané těstoviny. Pak ze spíže vydala nový sáček a pokračovala v přípravě oběda. Moc se jí nedařilo, těstoviny byly rozvařené a přesolené. Ale ani jedné z nich to nevadilo. Matka skoro nejedla a Greta jídlo nevnímala. Během oběda se matka ještě několikrát ujistila, že její dcera skutečně do toho prokletého sejfu nepůjde. Greta s pro ni zcela nezvyklou trpělivostí a vlídností opakovala, že tam rozhodně nikdy nepůjde, že slibuje. Matka byla tak nervózní a unavená, že si musela vzít prášek na uklidnění a jít si lehnout. A Greta konečně mohla odejít do svého pokoje.

„Tak proto mám to strašné jméno, proto se musí v naší rodině předávat z generace na generaci,“ říkala si zamyšleně, „konečně to začíná dávat nějaký smysl!“

Dlouho seděla v křesle a upřeně hleděla před sebe. Promýšlela to, co se právě dozvěděla a především to, co bude dělat. Matce sice skálopevně slibovala, že do té banky nikdy nepojede, ale od samého začátku věděla, že je to jen milosrdná lež. Věděla, že tam musí! Věděla, že tam strašně moc chce! Musí se přeci dozvědět, jaké tajemství sejf skrývá! A i kdyby se neřídila jen svou zvědavostí, považovala za nezbytné tuto záhadu vyřešit.

„Přeci to nemůžu nechat jen tak! Bůh ví, co tam je! Může jít o nějaký rodinný škraloup, nějakou černotu, nebo dokonce kriminální záležitost. Nemůžu to tam nechat, aby banka za deset let sejf otevřela a *to ono příšerné* bylo prozrazeno! Sejf je psaný na moje jméno, cesta ke mně by byla krátká.“

Greta nevěřila tvrzení, že se v sejfu skrývá něco tajemného nebo nadpřirozeného, co by mohlo změnit chování těch, kteří otevřeli jeho dvířka. Když si znovu a pečlivě promyslela všechno, co se před chvílí dozvěděla, došla ke zcela jednoduchému a logickému závěru. Už jí bylo jasné, co tam je. Bohatství! A určitě to bude obrovské bohatství! Nebudou to peníze, ty ztrácejí hodnotu a mění se. Bude tam zlato! Byla přesvědčená o tom, že špatný konec její pratety a jejího pradědy způsobilo náhlé a dost podstatné zbohatnutí. Prateta se dala na kokain. Praděda pil a zabil se v autě. To znamená, že měli dost peněz na drogy, alkohol i koupi auta.

„Je to jasné! Je tam zlato! A jeho původ asi bude mírně řečeno nelegální!“ ukončila své úvahy.

I když se její dosavadní úvahy týkaly ušlechtilého záměru uchování rodinné cti, nebo spíš utajení rodinného škraloupu, velice silně si uvědomovala, že možná bude bohatá! Začala se jí motat hlava a srdce jí bušilo jako o závod. Pevně se zapřela do křesla a snažila se dýchat pomalu. Tu snahu ale kazil její mozek, který opakovaně vysílal omamnou zprávu: „Všechno, co sejf ukrývá, patří jen mně!“

Před očima se jí objevil snový obrázek, ve kterém ona (a vypadala mnohem lépe než ve skutečnosti) vychází z krásné vily a nasedá do luxusního Porsche.

„Jen to ne!“ okřikla se přísně, „nesmí se mi zamotat hlava jako mým nešťastným příbuzným! Já budu postupovat s rozmyslem a hodně opatrně!“

Té noci nespala. Plánovala tu nečekanou a dost neobvyklou akci. Prvním krokem, který udělala, bylo to, že následující den nešla do školy. Počkala, až matka odešla do práce, a začala v jejích věcech hledat něco, co se týkalo sejfu. Zabralo jí to poměrně dost času, protože matka tyto životu nebezpečné věci důkladně schovala hluboko do své šatní skříně. Greta s největší opatrností vyndávala dokonale složené hromádky oblečení. Věděla, že všechno musí vrátit na místo úplně stejně, jak bylo, aby matka nepoznala, že ve skříní hledala.

Konečně našla plastové pouzdro velikosti A4, ve kterém bylo to, co potřebovala. Pomalu se probírala doklady k sejfu, prohlédla si zvláště tvarovaný klíček a přečetla notářskou zprávu, která řešila dědictví po matčině sestře. Doklady si ofotila do mobilu a vše zase pečlivě uklidila.

Nyní měla základ a mohla začít připravovat plán. Postup byl vcelku jednoduchý. Bude kontaktovat banku a objedná se na návštěvu sejfu. Matce řekne, že jede se školou na dvoudenní výlet a vydá se do Švýcarska. Co bude dál, to nemohla tušit. Bude muset improvizovat.

S čím si nemusela dělat starosti, byla němčina. Měla na tento jazyk vrozený talent, učila se ho velice snadno a měla výbornou výslovnost. Všechny učitelky němčiny se rozplývaly nad tím, jaká je nadaná němčinářka. A to se jí teď bude hodit, protože nebude v bance nejistě koktat.

Greta se nemohla zbavit obrovské nervozity. Nemohla se soustředit na nic jiného, všechny její myšlenky směřovaly k sejfů, bance a cestě.

„Nesmím to odkládat,“ říkala si, „stejně na to budu pořád myslet!“

Zbytek dne využila na plánování cesty. Za dvě hodiny měla vše kompletně rozmyšlené. Zнала vlaková spojení i cestu Curychem od nádraží k bance, vyhledala si telefonický kontakt na banku.

„Tak tato část byla dost jednoduchá, teď přijde to horší – zavolat do banky.“

Nechtěla to už odkládat, potřebovala využít toho, že je celý den doma sama. Na rozhovor se pečlivě připravila. Vyhledala si některá slovíčka a připravila základní formulace. Stejně pak do telefonu hrozně koktala. Nejdřív celý příběh odříkala nějaké spojovatelce, ta ji předala dál a až na třetí pokus se jí podařilo dostat se ke správnému zaměstnanci banky. Ten už byl mnohem méně vstřícný, než ti předchozí.

„Á, začíná to houstnout,“ pomyslela si Greta, když už potřetí přednášela svůj požadavek, „ale alespoň už mám proslov nacvičený.“

A skutečně, mluvilo se jí lépe a lépe a rozuměla úplně všemu. Teď to asi bylo rozhodující, teď potřebovala být ve střehu, protože měla pocit, jako by byla u výslechu na policii. Úředník se jí na všechno vyptal dvakrát.

„Asi se ujišťuje, že nezměním svoji verzi,“ blesklo jí hlavou, „ale zatím nemám proč lhát. Zatím! Myslím, že čas upravených verzí teprve přijde!“

Konečně byl přísný úředník s odpověďmi spokojený a navrhl termín její návštěvy. Příští týden ve středu v 11 hodin. To jí vyhovovalo. Bude mít čas na přípravu, ale na druhou stranu se ta akce nebude příliš odkládat. Na závěr hovoru byla upozorněna, že si má s sebou vzít doklady totožnosti, doklady k sejfů a klíč a že její totožnost a oprávnění vstoupit do sejfů bude důkladně prověřováno.

„Prověřujte si mě, jak chcete,“ říkala si, když ukončila hovor, „ale hlavně nevolejte mojí matce!“

2. Z OČÍ DO OČÍ

Další středu ráno vyrážela Greta z domu na „třídenní školní výlet“. Matka ji pečlivě vybavila řízky a sušenkami. Na zádech měla batoh a na nohou turistické boty.

„Já tedy vypadám!“ smála se sama sobě, když se viděla ve výkladních skříních obchodů ve městě, „v bance mě budou považovat buď za bezdomovkyni, nebo za velmi výstřední milionářku.“

První část cesty probíhala přesně podle plánu. Dopoledne šla do školy, pak se vydala vlakem do Prahy a nočním rychlíkem směr Curych. Cesta jí připadala neskutečně dlouhá. Po čtrnácti hodinách konečně vystoupila na hlavním vlakovém nádraží v Curychu. Tím začínal druhý den její tajné výpravy. Bylo krátce po osmé hodině ranní a Gretu čekal ten nejdůležitější úkol. Návštěva sejfu! Na cestu k bance měla téměř tři hodiny a zpáteční přímý vlak jel až v šest večer. Časovou tísní tedy netrpěla. Čím ale trpěla, byla obrovská nervozita a napětí, možná i strach.

„Co blázním! Musím se uklidnit!“ okřikovala sama sebe, „zatím se mi nic neděje. Když tam přijdu takhle vyděšená, budu hned podezřelá.“

Snaha o sebeterapii se nedařila. Pořád musela myslet na matčina slova, že v tom trezoru je něco strašlivého.

„Co by to mohlo být? Co tak strašlivého by mohlo být sto let zavřené v bankovním trezoru?“ motalo se jí v hlavě.

Úplně přestala myslet na zlato, na svoje zbohatnutí a začala se skutečně bát.

„Nedivím se, že tam moje babička ani teta nešly. Ty hrůzyplné řeči určitě slyšely celý život. A babičce kvůli návštěvě trezoru zemřel otec. Určitě to musela hodně prožívat. Já o tom rodinném bubákovi vím týden a za tu dobu v mých představách vyrostl do neuvěřitelných rozměrů.“

Obava z toho, že ve chvíli, kdy otevře dvířka trezoru, musí okamžitě zemřít, se pomalu ale jistě zvětšovala. Méně statečná část jejího Já začala přemýšlet o tom, že tam vlastně vůbec nemusí jít. Může to nechat být, stejně jako babička a teta.

„Ne!“ okřikla sama sebe, „půjdu tam a hotovo! Jiné řešení prostě neexistuje!“

V tu chvíli vedle ní promluvil mužský hlas: „Jste v pořádku, slečno?“ slyšela nejdřív německy a hned i anglicky.

Jen s námahou se vzpamatovala. Překvapeně si uvědomila, že stojí uprostřed perónu, že její vlak už odjel a ostatní cestující odešli. Byla tam úplně sama a asi už pěkně dlouho nehnutě stála a zírala před sebe. Teď vedle ní stál mladý, přísně se tvářící muž v uniformě. Nedokázala rozeznat, jestli jde o policistu nebo pracovníka nádraží.

„Ano, jsem v pořádku,“ odpověděla překotně klopotnou němčinou a rychle se rozešla směrem k eskalátoru.

Postranním pohledem zjistila, že ten muž jde za ní.

„Určitě to je policajt! Nádražák by mě nechal být, ten by mě ne-sledoval!“ bubnovalo jí v hlavě vyděšeně.

Nejraději by se rozběhla a co nejrychleji z nádraží utekla.

„Jen to ne!“ zakázala si přísně, „to by mě hned honila celá místní policie. Mysleli by si, že jsem nějaká atentátnice.“

S velkým vypětím se přinutila k pozvolné chůzi. V chodbě vedoucí od perónu k nádražní hale uviděla WC. Vděčně tam zašla. Zastavila se u umyvadel a opláchla si obličej vodou. Pak na sebe chvíli hleděla do zrcadla.

„Co blázníš?“ nadávala sama sobě v duchu, „chováš se, jako kdybys zabila nejméně pět lidí! Potkáš policistu a hned bys utíkala! Nic jsi neprovedla, nikdy! Celý život se chováš řádně, úplně podle zákonů. Teď jdeš do banky, do rodinného sejfu. Na tom není nic nelegálního! Jestli je v tom sejfu něco, co úplně neodpovídá zákonu, to se teprve dozvíš. Tak se už teď nechovej jako nějaká desperátka!“

Udělal se jí lépe. Otřela si obličej do papírových ručníků a vyšla z WC. Hned, jak vyšla na chodbu, uviděla toho policistu. Zarazila se. Nevěděla, co má dělat. Jít k němu? Projít kolem něj? Vydát se směrem od něj? Policista vyřešil její dilema sám. Přistoupil k ní a oslovil ji.

„Už jste v pořádku, slečno?“

„Ano, děkuji. Tam na perónu se mi udělalo trochu nevolno,“ pokoušela se o přesvědčivou a hlavně klidnou odpověď.

„Poprosím vás o doklady totožnosti,“ zněla jeho další slova.

„Prosím?“ nechápala.

„Ukažte mi vaše doklady,“ opakoval už mírně podrážděně.

„Ano, samozřejmě,“ drmolila a spěšně vyndávala doklady z batohu.

Důkladně prohlížel její pas i občanský průkaz. Několikrát k ní zvedal oči, aby se ujistil, že skutečně vypadá tak příšerně jako na fotografiích.

Když jí doklady vracel, zeptal se: „Za jakým účelem jste do země přicestovala?“

„Mám domluvenou schůzku v bance,“ odpověděla bez váhání, „ještě dnes večer se vracím zpět.“

„V bance?“ zeptal se ostře, podíval se na ni přimhouřenýma očima a vyštěkl, „předložte vaše zavazadlo!“

Greta se nemohla ani hnout, jen na něj vykulila oči.

„Zavazadlo!“ zopakoval rázně.

„Ano, samozřejmě,“ vzpamatovala se konečně a podala mu batoh.

Batoh měla skoro prázdný, protože všechny věci, které si sbalila na ten fiktivní školní výlet, nechala ve škole ve skřínce. Vezla s sebou jen svačinu. Mohla tedy být úplně v klidu, ale stejně pocítila nervozitu, která se rychle změnila na pocit rozhořčení a hlavně ponížení. Policista jí kontroluje nejdřív doklady a teď i batoh! Upřeně zírala na batoh a nedokázala se ani očkem podívat, kolik lidí prochází kolem a vidí její potupu.

Policista se zřejmým despektem vytáhl balíček chlebě s rýzky. Balíček už rozhodně nevypadal jako lákavá svačinka. Asi na něm ve vlaku seděla, protože teď působil dost odpudivě.

„Co to je?“ zeptal se, protože to mohlo být cokoliv.

„Můj oběd,“ odpověděla po pravdě a hned svých slov litovala.

Policista nevěřicně zavrtěl hlavou a vrátil balíček zpět. Žádné další podezřelé předměty, které by vypadaly jako zbraně, výbušniny nebo drogy, nenašel, ale tvářil se, jako by mu její obědový balíček úplně stačil. Vrátil jí zavazadlo a oficiálním tónem řekl: „Vše je v pořádku, přeji úspěšný den.“

Ještě jednou se na ni podíval ostrým policejním pohledem, jako by si chtěl její podobu lépe uložit do paměti, pak pokynul na pozdrav a rozvážným krokem odcházel chodbou.

Greta také zamumlala něco na pozdrav a se sklopenou hlavou se šinula k východu z nádraží. Srážka s policistou ji vyčerpala. Ale ten závěr pro ni znamenal šok.

„Považoval mě za nějakou ubožačku, která by rozhodně neměla mít důvod k návštěvě bohaté švýcarské banky. Nejdřív si myslel, že jsem teroristka, pak svůj názor změnil na bezdomovkyni a žebračku!“

Když se teď pomalu vzdalovala od nádražní budovy, připadala si hůř a hůř. Včera se při odjezdu z domova smála tomu, že vypadá jak chudák. Teď už jí to tak humorné nepřipadalo. Cítila, jak hodně se liší od lidí, které potkává. Měla pocit, že přitahuje pozornost všech. Měla pocit, že si každý z kolemjdoucích říká: „Co tady dělá ta divná osoba?“

„Takhle do banky nemůžu jít!“ rozhodla se náhle, „musím změnit vzhled a koupit si nějaké oblečení.“

Módu nikdy neřešila. Byla přesvědčená o tom, že když je tak ošklivá, nepomůže jí vůbec nic. Oblékala se v second handech, kde si

vybírala jen to nejonošenější oblečení. Vlastně to dělala ostatním naschvál, aby pohled na ni byl co možná nejhorší.

Teď se ale karta otočila a ona věděla, že se musí pokusit o změnu. Musí vypadat lépe! Musí tomu důležitému policistovi a všem těmto sebevědomým a nafoukaným lidem, kteří na ni hledí skrz prsty, ukázat, že také umí vypadat noblesně. Sice ne hezky, ale noblesně.

Právě procházela po jedné z nákupních tříd. Po chvíli narazila na velký obchod s dámskou módou, který měl u zboží ve výlohách přijatelné ceny. Ještě chvíli se zamyslela.

„Mám peníze, čas a hlavně silnou motivaci k nakupování. Tak proč váhat?“

Odhodlaně vstoupila. Nikdy si nové oblečení nekupovala, nevěděla, co se právě nosí. Chvíli bloumala po obchodě, když si všimla figuríny, kterou designérky oblékly do pěkného modelu. Byly to úzké světlé rifle, černý svetřík a kraťoučká kožená bundička také v černé barvě.

„To bych snad mohla mít,“ pomyslela si váhavě a vyhledala stejný komplet. Když se pak v kabince převlékla, nevěřila svým očím. Vypadala moderně, upraveně a dokonce i docela pohledně. Postavu měla pěknou a vlasy moc hezké. Ale ten obličej!

„Kdyby se dalo alespoň něco zakrýt,“ říkala si, když zkoumala svůj nepovedený nos, oči a ústa.

Rozpustila si vlasy, které zásadně nosila svázané v culíku. Vlasy se jí poslušně rozprostřely po ramenou. Trochu si je nahrnula dopředu, takže opticky zjemnily její nevzhledný obličej. Překvapilo ji, jak velký efekt ta změna přinesla.

„No, docela by to šlo, ale chtělo by to ještě něco. Mohla bych zkusit sluneční brýle!“

U stojanu s brýlemi si vybrala ty největší.

„Kdyby tak zakryly obličej až k bradě,“ ušklíbala se.

Když si ale brýle vyzkoušela, byla překvapená, jak hodně ji změnily. Byly tak veliké, že dokázaly zmírnit dominantnost jejího obrovského nosu.

„Není to žádná krása, ale nevypadám úplně špatně,“ opatrně pochválila sama sebe.

Ještě zbývalo vybrat boty. V tom také nemínila riskovat a vzala si stejné, jaké měla ta „její“ figurína.

Oblečení rychle zaplatila a na toaletě se do svých nových kousků znovu slavnostně převlékla. Staré oblečení a boty naskládala do batohu.

Batoh, jako jediný, byl přijatelný. Moderní a dokonce značkový batoh dostala od matky k letošním Vánocům. Barvou i stylem se k jejímu novému modelu hodil. Jediné, co ji ještě iritovalo, byl balíček s řízký. Ten s velkou radostí zahodila do odpadkového koše.

Se zcela jiným sebevědomím a s pocitem, že už nevybočuje z davu, se vydala směrem k bance.

„Nevypadám nejhůř,“ říkala si spokojeně, když se teď pozorovala ve výkladních skříních, „jen ten nos! Některé herečky a modelky si na velkém nose sice zakládají, ale tohle je už moc! To by nechtěl nikdo!“

„Právě jsem se úplně podvědomě a automaticky přizpůsobila okolí,“ uvědomila si po chvíli chůze, „jsem jako chameleon, který

změnil barvu. Já jsem změnila oblečení, abych nebyla nápadná. Tak trochu desperátský postup,“ dumala dál, „hlavně splynout s davem, být neviditelná, přizpůsobit mimikry.“

Poslední úvaha ji vrátila do reality. Ten zpropadený sejf! Cítila, jak se jí začíná znovu zrychlovat tep. Poslední hodinu se tolik soustředila na svůj nový vzhled, že se přestala nervovat bankou, sejfem a hlavně tím, co příšerného tam na ni číhá.

„Co pořád blázním?“ okřikla sama sebe, „s velkou pravděpodobností odejdu z banky jako boháč. Budu mít tolik peněz, že si budu moct dovolit, co jen budu chtít!“

Pokračovala v cestě k bance, ale její myšlenky se ubíraly úplně jiným směrem.

„Co kdybych si nechala předělat nos?“ proletěla jí hlavou úžasná myšlenka, „několik plastických operací a můj obličej by mohl vypadat přijatelně!“

Před očima je jí spustilo krátké video.

Ona leží na operačním stole. Nad ní stojí plastický chirurg připravený operovat a nešťastně zkoumá její obrovský nos.

„Sestro, sekáček, prosím,“ vyžádá si od instrumentářky operační nástroj.

Sestra mu podává sekáček na maso.

„Větší, prosím. Tady budu potřebovat ten největší.“

Sestra tedy doktorovi podává dřevorubeckou sekeru.

„Děkuji, to už snad bude stačit,“ říká doktor a pouští se do „plastické operace“ Gretina nosíku.

Konec videa.

Greta se ušklíbla: „No, nebylo by to lehké.“

Ale představa, že by se zbavila té ohyzdnosti, kterou jí zlomyslná matka příroda přidělila na obličej, byla úplně omračující. O této možnosti snila celé dětství. Pak se její povaha zatvrdila proti celému světu a ona se rozhodla, že si nos ponechá. Ať se všichni její nepřátelé, což mimochodem bylo celé lidstvo, polekají vždycky, když se na ni podívají. Právě tak to příroda přeci chtěla, když z nepřeberné nabídky nosů pro Gretu Štaudovou vybrala ten nejpršišernější!

Dnešní den ale změnil Gretin pohled na její vlastní nos.

„Bohatství neznamena jen luxusní auto a krásný dům,“ filozofovala, „ale především možnost žít svůj život podle svého, možnost provést změnu.“

Při těch úvahách už pomalu přicházela k budově banky.

Byla na místě třicet minut před sjednaným časem, ale chtěla mít jistotu, že je na správném místě. V bance ji ujistili, že je tam, kde má být. Usazená do křesla čekala na úředníka, se kterým měla schůzku. Opakovaně si říkala, jak je dobře, že změnila svůj vzhled. Byla přesvědčená o tom, že tu předchází Gretu by ochranka ani nepustila dovnitř.

Úředník ji pozval snad na sekundu přesně v 11 hodin. Vyžádal si od ní doklady a materiály k sejfů. Doklady předal jinému úředníkovi na prověření. Sám studoval papíry k sejfů a pokládal Gretě spoustu otázek, přičemž se na některé z nich ptal opakovaně, jen je mírně pozměnil. Prověřování trvalo neuvěřitelných čtyřicet minut. Greta

už byla přesvědčená, že něco není v pořádku, že ji do sejfu prostě nepustí, když jí najednou úředník podal její doklady a další materiály a řekl: „Děkuji, slečno, bezpečnostní pracovník vás dovede k vašemu sejfu. Na jeho návštěvu máte přesně třicet minut. Pět minut před vypršením této lhůty vás náš pracovník upozorní, že bude nutno návštěvu ukončit. Přeji pěkný den.“

Úředník odešel, místo něj se zjevil ozbrojený obr v uniformě, který ji odvedl k výtahu, a už sjížděli kamsi do podzemí. Tam ji vedl několika chodbami, odemykal a zamykal různé mříže, až doputovali k dalšímu pracovníkovi, který vypadal ještě nebezpečněji.

Gretino napětí dosahovalo úplného vrcholu. Pocítila neskutečnou únavu, začaly ji bolet všechny zuby a necítila ruce ani nohy. V tom stavu byla popostrčena do místnosti, kde před sebou uviděla zed' plnou malých kovových dvířek. Bankovní pracovník na jedna dvířka ukázal a odešel.

Greta zůstala v místnosti sama. V ruce pevně svírala klíček od sejfu, který už několika generacím jejích příbuzných naháněl hrůzu.

„Tak dělej!“ pobízela sama sebe, „na co čekáš?“

Odhodlaně přistoupila k sejfu a odemkla zámek. Pak pevně zavřela oči a pomalu dvířka otevřela. Udělala několik rychlých kroků vzad a čekala, co se stane. Nestalo se vůbec nic! Nic na ni ze sejfu nevyskočilo, nic ji nezasťřelilo, necítila žádný plyn. Ještě několik vteřin stála se zavřenýma očima. Pak je pomaličku otevírala a opatrně mžourala před sebe. Ale jakmile rozeznala to, co bylo před ní, strnula hrůzou. Ze sejfu na ni slepě hleděly prázdné oči lidské lebky!

Stála a zírala na lebku. Měla pocit, že její organismus přestal fungovat, že nedýchá a srdce jí nepracuje. Nedokázala odhadnout, jak dlouho ten paralyzovaný stav trval, ale po nějaké době cítila, že opět ožívá.

Pořád stála v uctivé vzdálenosti od otevřeného sejfu a hleděla dovnitř. Pomalu začínala vnímat a vyhodnocovat, co vidí. Sejf byl poměrně velký. Viděla v něm dvě veliké papírové krabice s víkem. Na jedné z nich byla postavená ta lebka, na druhé ležely nějaké papíry. Odhodlaně přistoupila blíž. Najednou měla silný pocit, že by měla lebku pozdravit.

„Byl to člověk. Je sice už mrtvý, ale stejně bych se k němu měla chovat slušně.“

„Dobrý den,“ pozdravila šeptem, „jsem Greta Štaudová a toto by měl být náš rodinný sejf, tedy momentálně můj.“

Hned se cítila lépe. Měla pocit, jako by se v místnosti uvolnila atmosféra, jako by pominulo to obrovské napětí, které tam ještě před chvílí bylo.

„Dovolíte?“ zeptala se lebky.

Pomalou a váhavě natáhla ruku a vzala papíry, které ležely na jedné z krabic. Byly to dva dopisy ve starých a zažloutlých obálkách. Jedna byla ještě zalepená a zvláštním hranatým písmem nadepsaná:
Greta Štaudová

„To nebude pro mě,“ zavrhl první myšlenku, která ji napadla.

Zalepený dopis položila zpátky a začala zkoumat ten druhý. Obálka byla rozlepená a dopis už zřejmě někdo vyndával.

„Jasně. To byla prateta a pak praděda.“